

Oponentský posudek na diplomovou práci Michala Trunečky

Substantiva v díle Vladimíra Holana

Ústav české literatury a literární vědy FF UK

Praha 2007

V pravidelném porovnávání se všemi významnějšími předchozími pracemi (snad jen s výjimkou strojopisného Slovníku Otokara Březiny /Inspirační zdroje O. B./ (FF UK 1951) Antonína Juránka nebo s prací Marka Vajchra Povrch a hloubka, K interpretaci Noci s Hamletem (FF UK 1991; s frekvenčním slovníkem NsH), které u nás v tomto oboru v posledních letech vznikly – aniž však autor nekriticky přejal jejich metodologická východiska či modely a způsoby zpracování –, a tedy v přímé návaznosti na tyto práce (však současně je dál samostatně a originálně rozvíjeje) předkládá autor nemálo pozoruhodné výsledky svých sedmiletých (2000–2007) lingvoliterárních výzkumů, a to v podobě hned čtyřsvazkového kompletu (78+253+238+386 s.) – Úvod, sv. 1; Frekvenční slovník substantiv v díle V. H.: Souhrnné frekvenční slovníky, sv. 2; Dílčí frekvenční slovníky substantiv k jednotlivým básnickým sbírkám a prózám V. H. – řazeno dle absolutní frekvence, sv. 3; Abecední rejstřík substantiv v díle V. H. – sv. 4.

Jen velmi obecně a v co největší stručnosti: co se týká samotného zvoleného tématu, autorem stanoveného, promyšleně přehledného a zřetelného vnitřního členění, celkového přístupu a originality práce (jíž dobře odpovídá také její celkový rozsah) i dosažených výsledků přinášejících nové a matematickými analýzami exaktně podložené pohledy na Holanovo substantivum (abs. a rel. frekvence, disperze, distribuce v jednotlivých básních i sbírkách, dále rozsah slovníku, index opakování, bohatství, koncentrace, rozptýlení slovníku atp. atd. – všechny tyto podrobné matematické a statistické údaje, resp. celý text práce zájemce najde též v elektronické podobě na CD přiloženém k prvnímu svazku), nelze než důrazně upozornit na výjimečnost a význam takovéto práce a tento význam též patřičně ocenit. Zvláště když se její autor kupř. nespokojuje jen pouhým opakováním již dříve řečeného – a to ani v úvodních poznámkách týkajících se frekvenčních slovníků obecně, jejich „možností a hranic“ či ve výkladech o substantivech, resp. substantivech jako statistických jednotkách –, neponechává dosažené výsledky jen ve formě „suchých“ číslic, ale poctivě, důkladně, nezávisle a objektivně

naznačuje – ve srovnání s dílem Otokara Březiny již dříve zpracovaným podobnými statistickými metodami – další „možnosti interpretace komplexních matematických charakteristik“ (sv. 1, s. 45). Jsem přesvědčen, že autor zcela jistě najde způsob, jak vše podstatné ze svých zkoumání a výsledků z nich dosažených prezentovat v průběhu ústní obhajoby co nejkonzcentrovaněji. Za další cenný fakt považuji i to, že Michal Trunečka neseťrývá jen u interpretací matematických charakteristik a detailně se věnuje také některým „motivickým konstantám a proměnam Holanovy poezie ve světle frekvenčního slovníku (sv. 1, s. 49n.), tj. že nachází způsob, jak na základě některých vybraných konstant naznačit možnosti řešení některých „konkrétních otázek kritického hodnocení Holanova díla“ [...] jakož i „řešení literárněhistorických otázek básníkovy vývoje“.

Nutno ovšem dodat, že celá práce má ovšem množství dalších nepřehlédnutelných předností, k nimž bezesporu mj. patří i tak podstatné detaily, jako je – kromě pečlivého zpracování „papírového“ textu i grafiky – již zmíněná přiložená precizní elektronická podoba (s využitím vyspělých počítačových technologií a příslušného softwaru), seznam použité literatury, nebo i třeba české a anglické Résumé či „Závěrečná poznámka“ s důrazem na skutečnost, že „zpracování frekvenčního slovníku substantiv v díle Vladimíra Holana [...] je [...] prostředkem, otvíráním možností získání takových poznatků, nikoliv poznatkem samotným [...]“, a že by tedy „měly spíše naznačit potenciální způsoby využití frekvenčních slovníků než být samotnou interpretací“.

Závěrem: Je mou velkou radostí, že mohu jen a jen doporučit, aby se předkládaná diplomová práce Michala Trunečky Substantiva v díle Vladimíra Holana, která v mnoha ohledech (nejen svým rozsahem) přesahuje nároky na podobné práce obvykle kladené, stala předmětem obhajoby.

Praha 17. 5. 2007

dr. Petr Holman
Ústav jižní a centrální Asie
(Indologický seminář)
FF UK